

Νεοελληνική Γλώσσα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγγραφέας αναφέρεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθιστούν την αρχαία ελληνική τέχνη μοναδική και πανανθρώπινη. Αρχικά, υποστηρίζει ότι πρόκειται για μια τέχνη διαχρονική με παγκόσμιες διαστάσεις, συνδυασμός συναισθήματος και ορθού λόγου. Τη θέση της αυτή τη στηρίζει μέσα από αναφορές σε αρχαία ελληνικά μνημεία, τα οποία σηματοδοτούν την κοινωνική συνοχή, την ιστορική συνέχεια και την εδραίωση της δημοκρατίας. Η εξέλιξη της τέχνης αυτής δηλώνει τη μετάβαση από ένα πρωτόγονο στάδιο ζωής στην οργανωμένη κοινωνία. Η συγγραφέας καταλήγει ότι γι' αυτό η αρχαία ελληνική τέχνη αποτελεί κινητήριο δύναμη και πηγή έμπνευσης για την αέναη πορεία του ανθρώπου προς την αυτογνωσία και την πνευματική ελευθερία.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

B1. Η αρχαία τέχνη θα μείνει πάντα πρωτοποριακά επίκαιρη και ζωντανή. Είκοσι πέντε αιώνες πριν ο άνθρωπος αποτίναξε τα δεσμά που του επέβαλε το δέος της παντοδυναμίας της φύσης, εξορθολόγησε το υπερβατό και μυστηριώδες της μοίρας του και δημιούργησε. Δημιούργησε και διαμόρφωσε ένα περίτεχνο ιστό πολιτισμού που διέπεται από μέτρο, αρμονία, ομορφιά που προβάλλει την ανθρωπιά, την πνευματική ωριμότητα, τη συλλογικότητα ως ύψιστες αξίες και εξυμνεί την πίστη στον άνθρωπο και την ελευθερία. Σήμερα σε μια εποχή που επικρατεί ο καταναλωτισμός, η μαζοποίηση, η αλλοτρίωση, η κρίση αξιών και ο οξύς ανταγωνισμός, ο πολίτης του κόσμου οφείλει να συνειδητοποιήσει πως η αρχαία τέχνη μέσα στο χρόνο, αποτελεί φωτεινό φάρο της εξέλιξης. Επιβάλλεται επίσης να αφουγκραστεί τα μηνύματα της και να τα υλοποιήσει.

B2.

- α.** 1^{ος} Τρόπος πειθούς: Επίκληση στο συναίσθημα
Μέσα πειθούς:
- α) Χρήση συναισθηματικά φορτισμένων λέξεων (αυτογνωσία, αισθητική αναγέννηση, ζωντανή, αθάνατου)
 - β) Ποιητική – μεταφορική χρήση γλώσσας:
«η αυγή του μυστηρίου», «είναι η τέχνη πυξίδα»
 - γ) Περιγραφή: «Ιδού η απαρχή... θεών»

2^{ος} Τρόπος πειθούς: Επίκληση στη λογική.

Μέσα πειθούς:

- α) Επιχειρήματα: «να γιατί... δημιουργεί ελευθερίας».
- β) Χρήση τεκμηρίων: πιο συγκεκριμένα πραγματικά γεγονότα-γενικές αλήθειες «ιδού η απαρχή της προσπάθειας... θεών»

- β.**
- 1) «σημαδεύει την καταγωγή μας» (παρ.1)
 - 2) «Αποκρυστάλλωμα μιας ορθής και όρθιας σκέψης» (παρ.2)
 - 3) «τη μορφή της εσωτερικής ενατένισης»(παρ.3)
 - 4) «το συντροφικό συναπάντημα του ανθρώπου με τους θεούς»(παρ.4)

B3

- α.** Επίτευγμα: επιτυχία, κατόρθωμα
Δαμάσει: γαληνέψει, εξημερώσει
μετάβαση: αλλαγή, εξέλιξη
πληρότητα: ολοκλήρωση, μεστότητα, ολότητα
ουσιώδες: σημαντικό, ουσιαστικό
- β.** έλλογη ≠ άλογη
κοντά ≠ μακριά
συνοπτικό ≠ εκτενές, αναλυτικό, διεξοδικό
φυσικής ≠ τεχνητής

αιχμαλωτίζει ≠ απελευθερώνει

- B4.** Η σύνταξη και στις δύο προτάσεις είναι ενεργητική:
- Διαγράφονται από τον τεχνίτη τα πλαίσια μιας πάντα ευνομούμενης και ισορροπημένης πολιτείας.
 - Δαμάστηκε από την ελληνική τέχνη το ζώο πριν αποκαλυφθεί ο τέλειος άνθρωπος.

Σχεδιάγραμμα

Επικοινωνιακό πλαίσιο: εισήγηση- προσχεδιασμένος προφορικός λόγος

Κυρίες και Κύριοι,

Πρόλογος:

Συγκεντρωθήκαμε εδώ σήμερα, με αφορμή την ημερίδα που διοργανώνει ο δήμος μας για να αναφερθούμε στη σημασία της τέχνης. Σε μια εποχή ατομισμού, έντονου καταναλωτισμού, με ανισομερή ανάπτυξη του τεχνολογικού σε βάρος του πνευματικού πολιτισμού, σε μια εποχή πτώσης των ηθικών αξιών, η τέχνη θα μπορούσε να αποτελέσει δρομοδείκτη και πυξίδα προσανατολισμού ιδιαίτερα για τους νέους, στη διαμόρφωση και ολοκλήρωση της προσωπικότητάς τους. Οι φορείς παιδείας φέρουν βασική ευθύνη για την εξοικείωση των νέων με την τέχνη και πρωτίστως το σχολείο.

A Ζητούμενο: Προσφορά της Τέχνης στους νέους σήμερα.

- **Εξυψώνει ηθικά:** βελτιώνει και ηθικοποιεί την ανθρώπινη συμπεριφορά. Εξευγενίζει την ανθρώπινη ψυχή μέσα από την καλλιέργεια ηθικών αξιών, όπως αξιοπρέπεια, εντιμότητα, ειλικρίνεια, ευθύτητα, ανιδιοτέλεια, αγάπη, σεβασμό.

- **Καλλιεργεί το πνεύμα:** ενισχύει τον προβληματισμό, αφυπνίζει το πνεύμα και επιτρέπει την διείσδυση και την εμβάθυνση στην ουσία των πραγμάτων, διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες του ανθρώπου παρέχοντας πλήθος γνώσεων για πολλά θέματα.

- **καλλιεργεί την κοινωνικότητα:** ευαισθητοποιεί τους νέους στα προβλήματα της εποχής εφόσον ο καλλιτέχνης με το έργο του εκφράζει τις αγωνίες των ανθρώπων της κοινωνίας του και της εποχής του. Συντροφεύει τον άνθρωπο και μειώνει την μοναξιά ενισχύοντας τις ανθρώπινες σχέσεις.

- **Πολιτικοποιεί:** η Τέχνη επανειλημμένως στο παρελθόν υπερασπίστηκε τη δημοκρατία και τους θεσμούς της, προστάτευσε τα ανθρώπινα δικαιώματα. Δίδαξε πολιτικά, εμπύχωσε και προκάλεσε σπουδαίους πολιτικούς αγώνες.

- **Διαμορφώνει αισθητική:** ο άνθρωπος με τη βοήθεια της τέχνης ασκεί την έμφυτη αίσθηση «του ωραίου». Διευρύνει τα όρια αντίληψης του κόσμου και δίνει στη ζωή ανώτερη ποιότητα, απομακρύνοντας το άτομο απ' τον ψυχρό ορθολογισμό και τη λογική του συμφέροντος.

- **Διασκεδάζει και ψυχαγωγεί:** αποτελεί μέσο διαφυγής από την πραγματικότητα και λυτρώνει από την καθημερινή ρουτίνα, την πλήξη, την ανία, την κόπωση.

B Ζητούμενο: Η συμβολή του σχολείου

1. Το σχολείο χρειάζεται να προχωρήσει σε πρακτικές εφαρμογές της αισθητικής του παιδείας. Ένας τέτοιος στόχος μπορεί εύκολα να υλοποιηθεί με τη θεσμοθέτηση, για παράδειγμα, μιας ώρας πολιτισμού στο ωρολόγιο πρόγραμμα των Γυμνασίων και της πρώτης Λυκείου με τη δυνατότητα επιλογής διαφόρων μορφών τέχνης από κάθε μαθητή. Η κίνηση αυτή θα αποβλέπει κυρίως στην επαφή των μαθητών με όλες τις τέχνες, στη γνώση της ιστορίας τους και των χαρακτηριστικών τους.
2. Το σχολείο ακόμη μπορεί να ενισχύσει την προσπάθεια του να μυήσει τους νέους στην τέχνη με την συχνότερη και πιο εμπειριστατωμένη επαφή τους με τον

- κόσμο του Ωραίου και συγκεκριμένα με τους δημιουργούς όλων των μορφών της τέχνης (πρόσκληση ανθρώπων της τέχνης).
3. Επίσης, κάθε σχολείο να αναλάβει τη φροντίδα και την επιμέλεια ενός χώρου ή ενός οργανισμού πολιτισμού της περιοχής του ώστε να έχει αμεσότερη και πρακτικότερη επαφή με τα έργα της Τέχνης.
 4. Επιπλέον, η αισθητική παιδεία του σχολείου πρέπει να προχωρήσει βαθύτερα και να φτάσει και στην παραγωγή έντεχνου μαθητικού υλικού οδηγώντας τους μαθητές στην αίθουσα του θεάτρου, στην αίθουσα της φωτογραφίας, στην αίθουσα της μουσικής.
 5. Συνδυαστική διδασκαλία βασικών σχολικών μαθημάτων με την τέχνη, όπως διδασκαλία του μαθήματος της ιστορίας με παράλληλη επίσκεψη σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, διδασκαλία αρχαίας ελληνικής γλώσσας (τραγωδία) με συμμετοχή των μαθητών σε θεατρικές παραστάσεις (δραματοποίηση και βιωματική μάθηση).

Επίλογος:

Η τέχνη, λοιπόν θα πρέπει στη χώρα που την ανέδειξε και την καταξίωσε με τρόπο μοναδικό, να λάβει τη θέση που της αξίζει. Ο φωτισμός της ανθρώπινης ψυχής και των κοινωνικών σχέσεων που επιτυγχάνεται μέσα από την ποιοτική τέχνη κρίνεται, ειδικά σήμερα, απαραίτητος προκειμένου ο άνθρωπος να κατανοήσει τον εαυτό του και τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.